

Meditatie

Deze meditatie is in iets andere vorm ook gepubliceerd in het halfjaarsblad 'De Verbinding' van het christelijk woonzorgcentrum De Westerkim te Hoogeveen (2025 #2).

De herfst van het leven, dementie en Gods nieuwe dimensie

Geestelijk verzorgers houden geregeld huiskamerontmoetingen of kringgesprekken. Onlangs had ik er weer een op een PG-afdeling, bij mensen met dementie. We hadden het over de herfst. De tijd van boombladeren die verkleuren in oranje-rood-bruin en dan loslaten. De tijd van oogsten wat er groeide. De tijd van eerder donker, gezellig binnen zitten. De tijd van regen en storm. Er kwamen mooie verhalen los over vroeger: over hoe je eten kon bewaren door het te wekken, over koeien 'mangels' geven (voederbieten).

We kregen het ook over '**de herfst van het leven**', als beeld voor de ouderdom. De kinder- en jeugdtijd zijn 'de lente' van je leven. De 'zomer' is dan de tijd van bloei en groei: wat je als volwassene hebt mogen doen. Iemand zei: 'Daar mag je in de herfst van je leven soms ook van oogsten. Bijvoorbeeld als ik zie dat m'n kinderen of kleinkinderen sommige waarden van ons hebben overgenomen'. Een ander vulde aan: 'Of anders die waarden respecteren, ook al denken ze er zelf anders over.'

De deelnemers ervoeren allen die 'herfst van hun leven'. Hun krachten nemen af naar lichaam en geest. Sommigen benoemen ook zelf, dat ze **dementie** hebben. We spraken over wat je dan hoop en vertrouwen geeft. De één zei: 'God laat niet los wat zijn hand begon.' (Psalm 138:8) Een ander zei: 'Ik geloof, dat God altijd bij mij is; als ik dingen vergeet, Hij niet!' (Jesaja 49:14-15) We lazen ook samen Jesaja 46:4, waar die prachtige woorden staan: '*Tot in je ouderdom blijf ik dezelfde, tot in je grijsheid zal ik je steunen.*' Mooi om eerlijk met bewoners te praten over wat hen dan toch zin en troost geeft! OK, deze mensen konden dat nog; andere bewoners kunnen dat helaas niet meer.

In Prediker 12 wordt de ouderdom als 'herfst van het leven' heel beeldend omschreven: trillende handen, onzekere benen; slechte ogen, verminderd gehoor. Wie oud is durft en verlangt minder en sterft uiteindelijk. Wie in een woonzorgcentrum komt, ziet dat.

Het hoopvolle in is, dat **God ons een nieuwe dimensie erbij geeft**.

Ja, de ouderdom eindigt met de dood; heel verdrietig. Toch is 't dan niet afgelopen!

Dat komt door wat we met Kerst vieren: Christus die naar de wereld kwam.

Dat komt ook door wat we rond Pasen vieren: Christus' dood én zijn opstanding.

Hij zegt zelf: '*Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven.*' (Johannes 11:25-26)

En eens komt er een nieuwe hemel en nieuwe aarde: een tijd waar we zullen leven zonder kwalen, pijn, wonden of zonden. Dat mag elk mens nu al - met of zonder ziekten als dementie, Parkinson of wat ook - een nieuwe dimensie en hoop geven.

Ook in de lente, zomer, herfst of komende winter van ieder die dit leest.

Aangehaalde Bijbelgedeelten, die niet zijn uitgeschreven:

Psalm 138: 8:

De HEER zal mij altijd beschermen. HEER, uw trouw duurt eeuwig, laat het werk van uw handen niet los.

Jesaja 49: 15:

Zelfs al zou een vrouw haar zuigeling vergeten, ... Ik, de HEER, vergeet jou nooit.

Prediker 12: 2-7:

2 Denk aan God die je gemaakt heeft. Straks wordt het donker. Dan verdwijnt het licht van de zon, van de maan en de sterren. Dan blijft het bewolkt, ook als de regen ophoudt.

3 Straks ben je oud. Je handen gaan trillen en je benen gaan krom staan.

Je tanden vallen uit je mond. Je ogen zien niets meer.

4 Je oren horen niet meer wat er buiten gebeurt. Je stem is bijna niet meer te horen.

Je hoort het geluid van de vogels niet meer.

5 Je durft geen heuvel meer op te klimmen. Je vindt het gevaarlijk op de weg.

Je haren zijn grijs geworden en je komt nog maar met moeite vooruit.

Je verlangt nergens meer naar. En ten slotte ga je dood. Dan wordt er om je gehuild in de straten.

6 Denk aan God die je gemaakt heeft. Straks wordt je leven afgebroken. Zoals een zilveren ketting breekt, of een gouden lamp. Zoals een waterkruik in stukken valt, of het touw breekt waaraan een emmer hangt. Zo wordt je leven afgebroken. 7 Dan gaat je lichaam terug naar de aarde waaruit je gemaakt bent. Dan gaat je levensadem terug naar God die je het leven gegeven heeft.'

Lied: Als langzaamaan geheugen gaat vervagen - eigen lied; te zingen op de melodie van:
'Ik bouw op U, mijn schild en mijn verlosser'

1 Als langzaamaan geheugen gaat vervagen,
de blik wordt dof, de geest raakt meer verward,
troost ons dan diep met liefde alle dagen;
zie onze pijn, spreek tot ons bange hart.
O Levensbron, geef vrede die blijft dragen;
sterk ons met moed, genade die volhardt.

2 Als kwetsbaarheid de krachten op doet raken,
de arm verslapt, de fijne hand verdwijnt,
laat hier dan, Heer, uw ouderen hun taken
in trouw voltooien, U gehoorzaam zijn.
Verval brengt rouw, toch laat geloof ons zingen:
uw sterke arm houdt ons steeds overeind.

3 Door U, o Geest, duurt goedheid niet voor even;
verleden, toekomst vloeien zacht ineens.
De vreugde blijft, door hemels licht omgeven;
geen goede daad vergaat ooit, zelfs niet één.
Uw hart omarmt ons eindig leed en leven;
wie sterft, die leeft voorgoed en wint alleen.

